

Η σημασία των κινητών επικοινωνιών και της ευρυζωνικότητας στο νέο αναπτυξιακό πρότυπο της ελληνικής οικονομίας

Άγγελος Τσακανίκας

Αναπλ. Καθηγητής ΕΜΠ

Επιστημονικός Σύμβουλος ΙΟΒΕ

Μελέτη για λογαριασμό της Ένωσης Εταιρειών Κινητής Τηλεφωνίας

Αθήνα, Νοέμβριος 2019

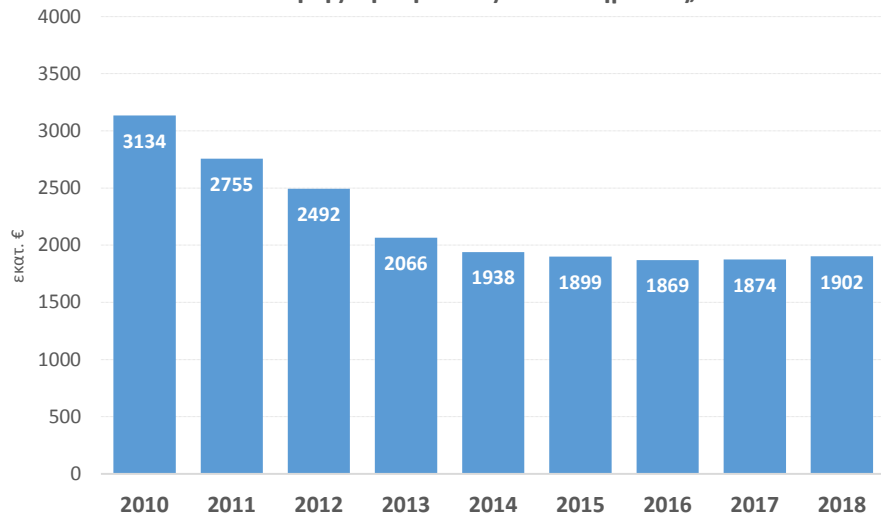
Ανάδειξη σημασίας των κινητών επικοινωνιών και ευρυζωνικότητας στο νέο αναπτυξιακό πρότυπο της ελληνικής οικονομίας

Ποσοτικοποίηση συνολικής συνεισφοράς κλάδου στην εγχώρια οικονομία,

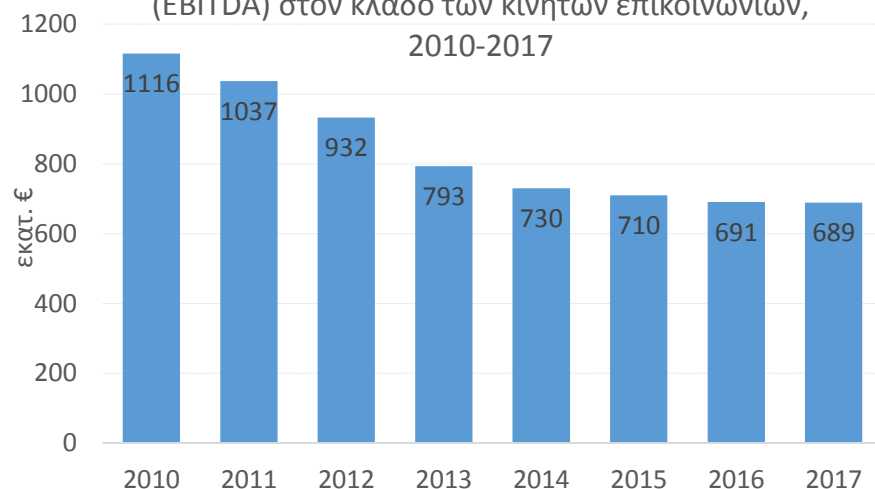
αλλά και δυνητικής επίδρασης στην οικονομία από μια ποιοτική ενίσχυση της χρήσης των κινητών επικοινωνιών σε μια σειρά από ψηφιακές λειτουργίες όπου η χώρα υστερεί σύμφωνα με τους δείκτες DESI.

Σε τροχιά σταθεροποίησης και ήπιας ανάκαμψης με ισχυρή επενδυτική συμπεριφορά και εντός της κρίσης

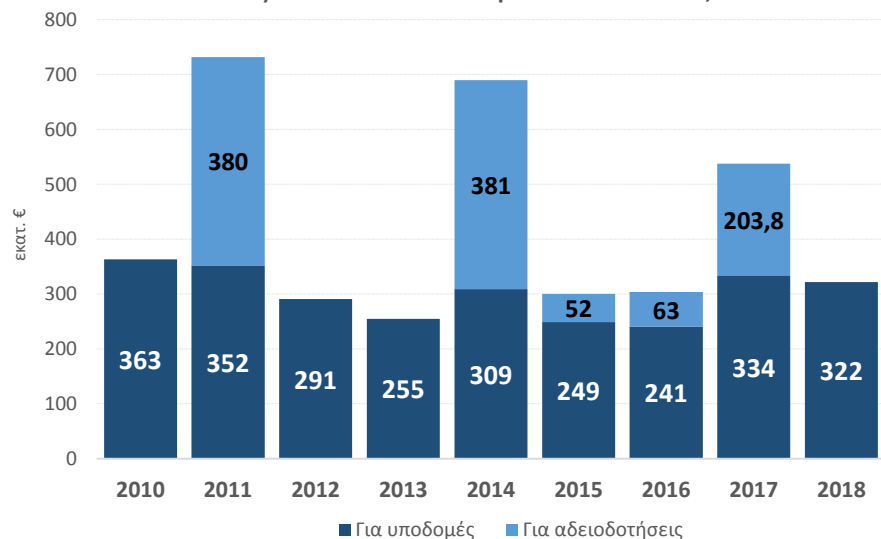
Έσοδα κινητής τηλεφωνίας από υπηρεσίες, 2010-2018

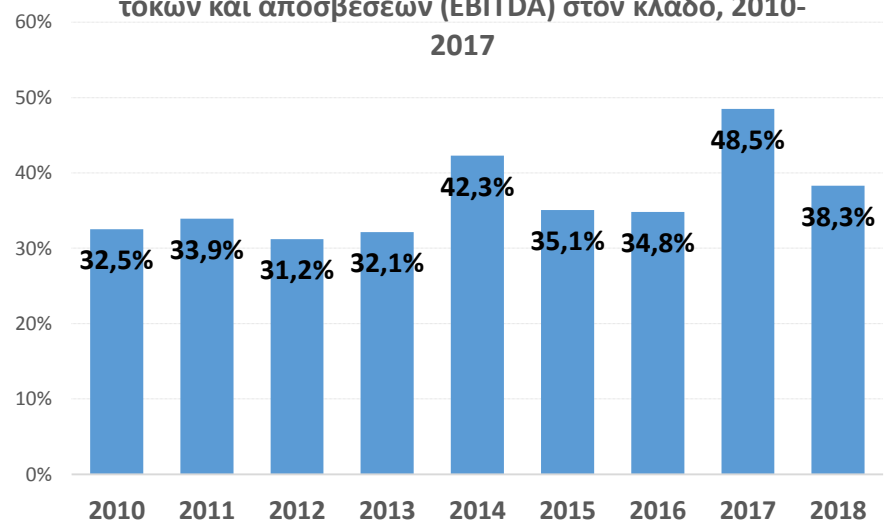
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) στον κλάδο των κινητών επικοινωνιών, 2010-2017

Επενδύσεις στον κλάδο των κινητών επικοινωνιών, 2010-2018

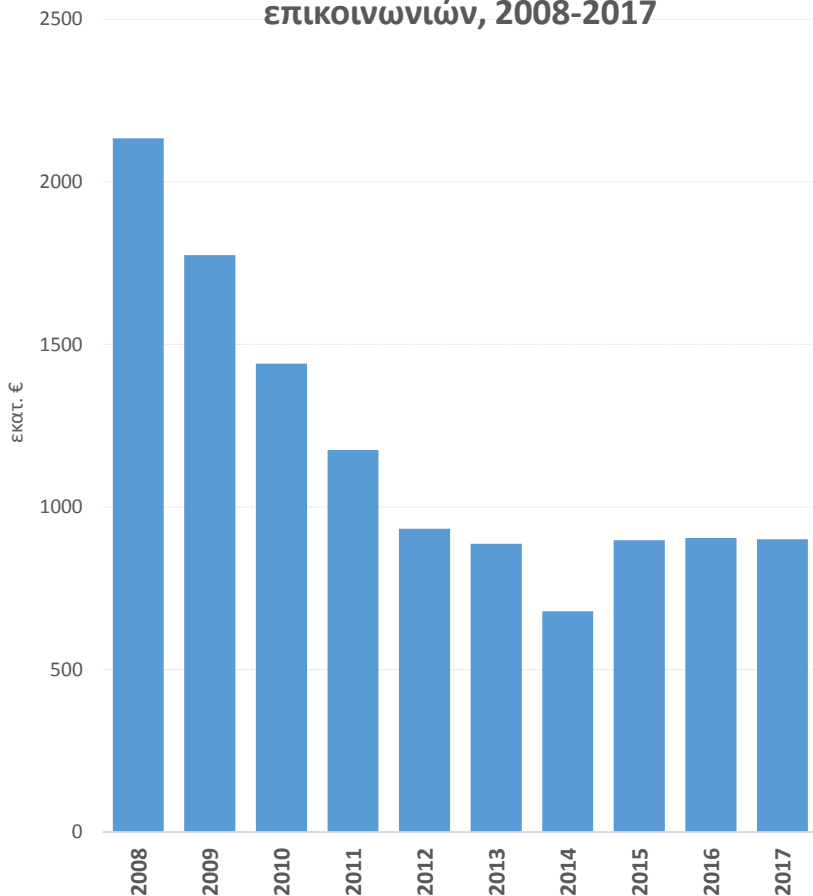

Επενδύσεις ως ποσοστό των κερδών προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) στον κλάδο, 2010-2017

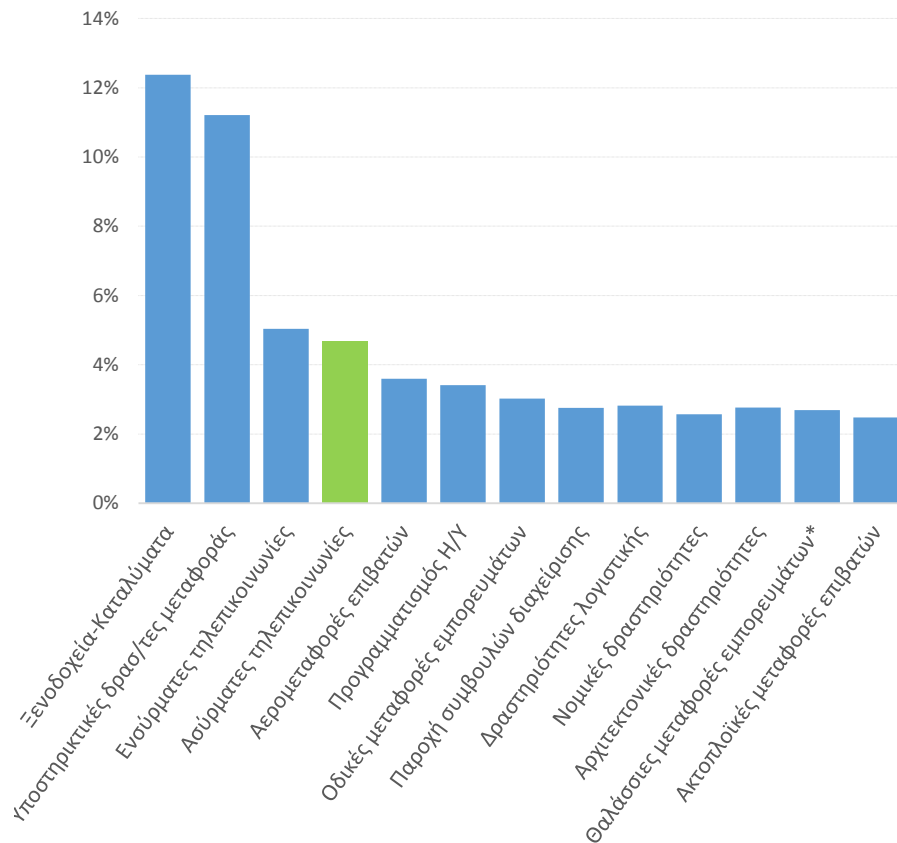
Οι κινητές επικοινωνίες αποτελούν έναν από τους μεγαλύτερους κλάδους του εγχώριου τομέα των Υπηρεσιών

Προστιθέμενη αξία κλάδου κινητών επικοινωνιών, 2008-2017

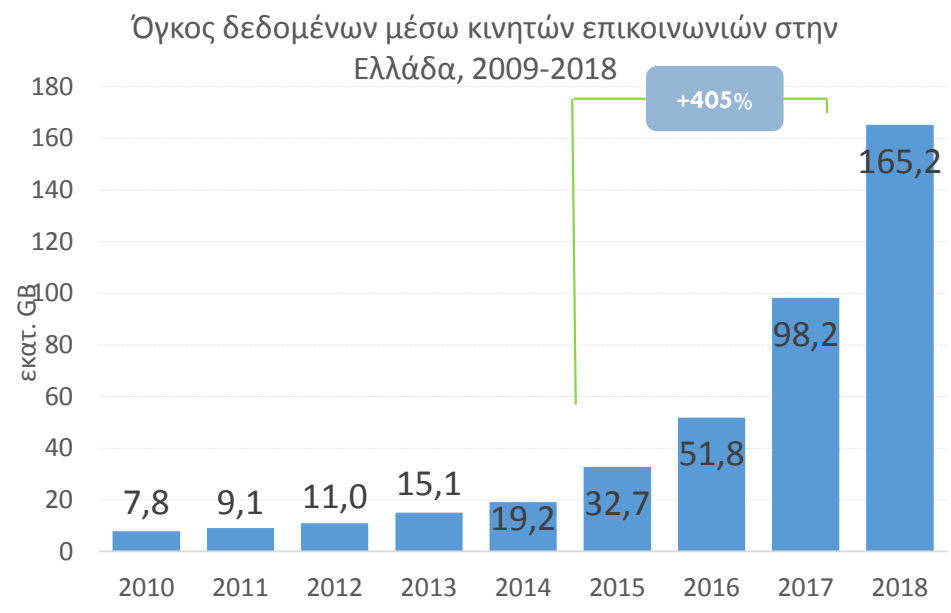
Σημείωση: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (σε τιμές συντελεστών παραγωγής)
Πηγή: Eurostat **Επεξεργασία στοιχείων:** IOBE

Κλάδοι με τη μεγαλύτερη συνεισφορά στην προστιθέμενη αξία των Υπηρεσιών, 2017

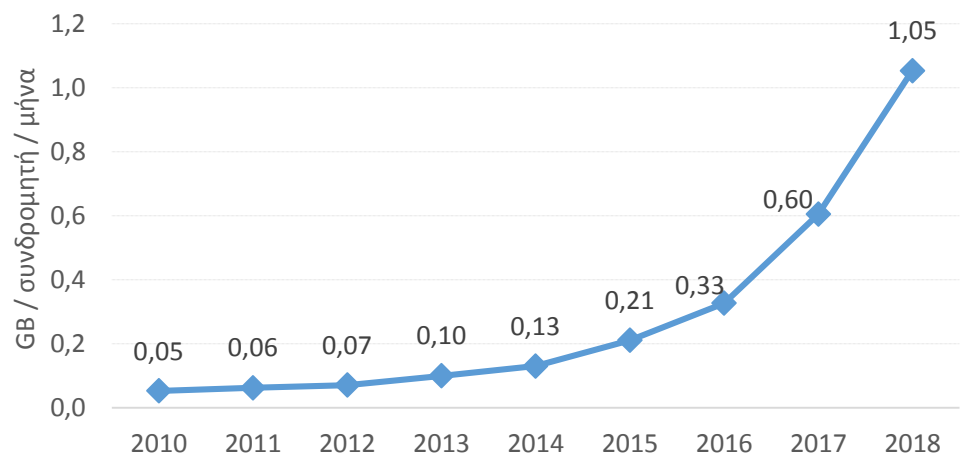
(*) Συμπεριλαμβανομένων των ακτοπλοϊκών μεταφορών

Χρήση δεδομένων από κινητές επικοινωνίες: η υπηρεσία με τις μεγαλύτερες προοπτικές ανάπτυξης στην Ελλάδα

Πηγή: Εκτιμήσεις εταιριών κλάδου

Κίνηση δεδομένων ανά συνδρομητή κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα, 2010-2018

Αρκετά σημαντική η ελαστικότητα ως προς την τιμή στα δεδομένα

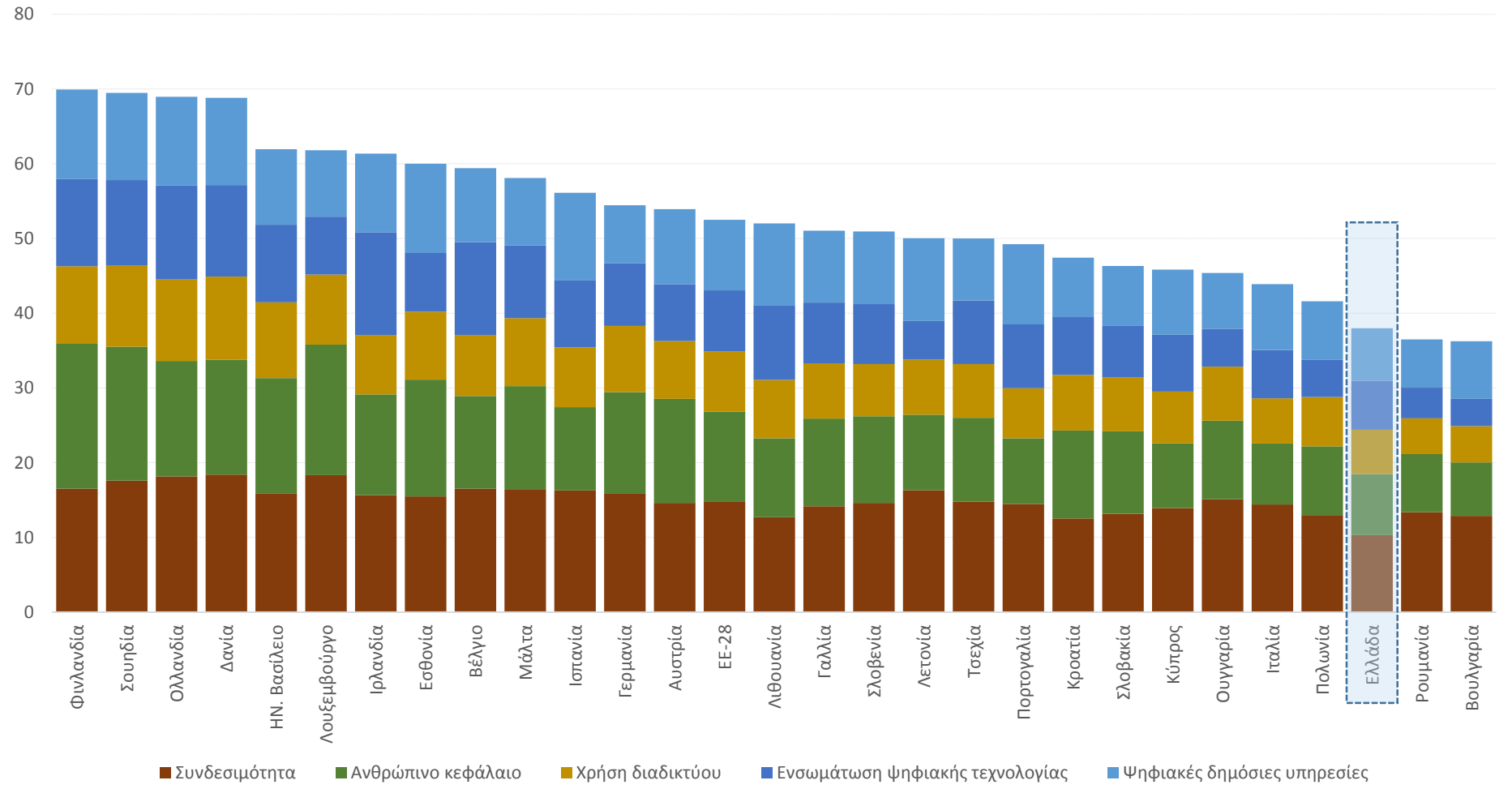
Αρνητική σχέση τιμής και ζήτησης για υπηρεσίες κινητών επικοινωνιών

- Μείωση της τιμής δεδομένων από κινητές επικοινωνίες κατά 10% συσχετίζεται με αύξηση της **χρήσης δεδομένων** από κινητές επικοινωνίες κατά **14,9%**
- Μείωση κατά 10% της τιμής ομιλίας ανά λεπτό, **αυξάνει την κατανάλωση** κατά **1,1%**

Πηγή: Εκτιμήσεις IOBE

Σημαντική υστέρηση της Ελλάδας στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού (DESI) σε σχέση με τις άλλες χώρες της ΕΕ

Δείκτης Ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI), 2019

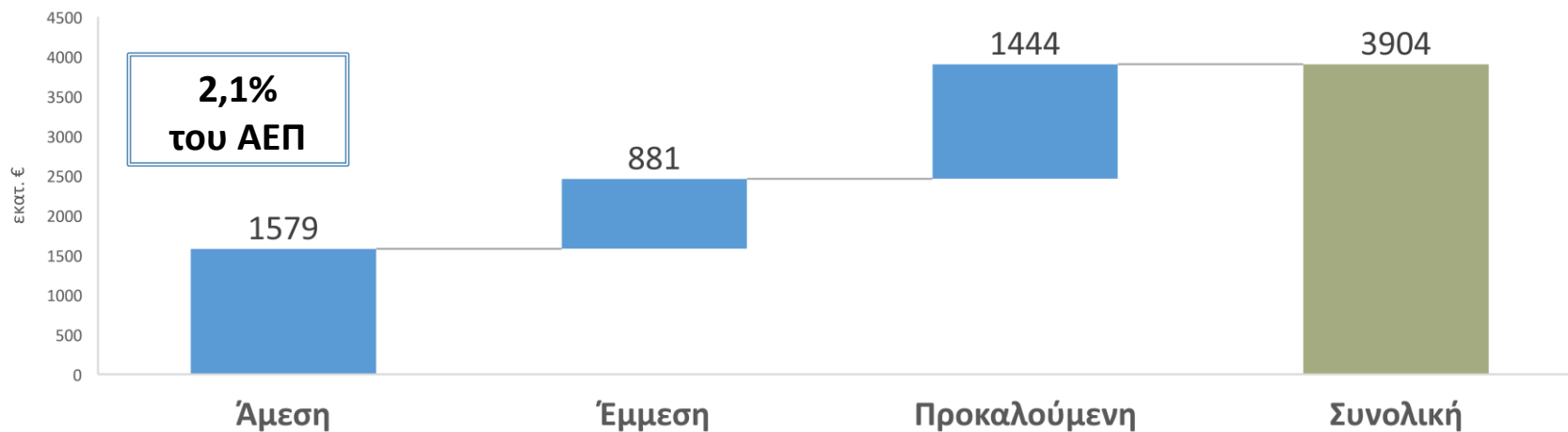
Πηγή: Digital Economy and Society Index

Καταλαμβάνει την 26^η θέση μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ στον Δείκτη Ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας το 2019

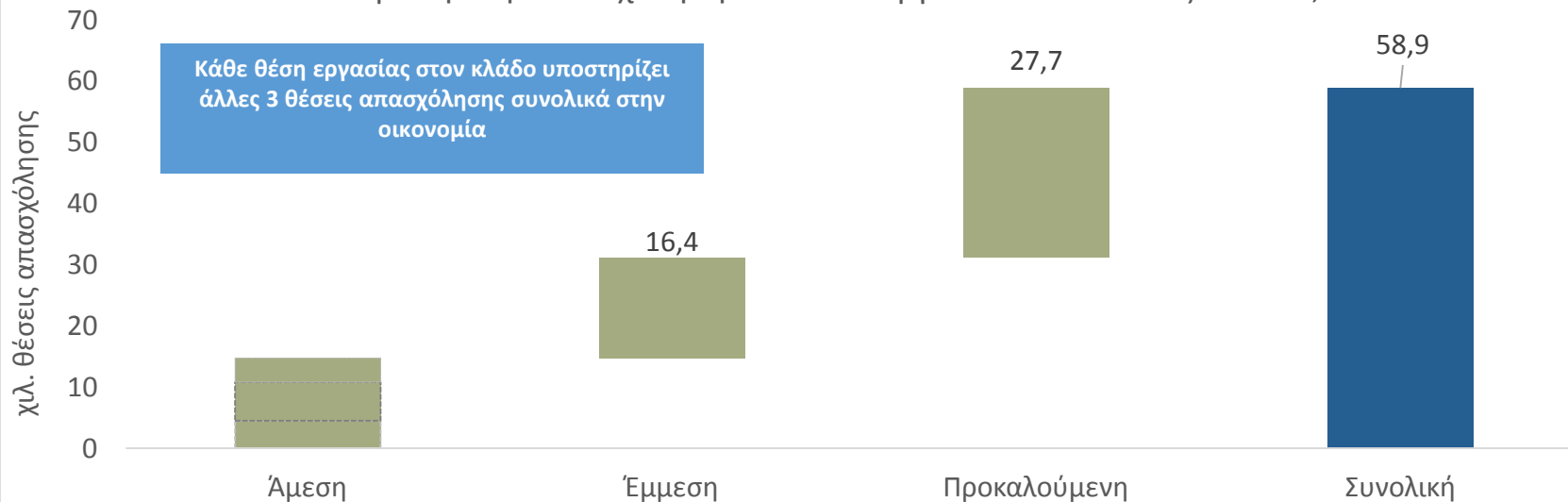
Συνεισφορά κλάδου κινητών επικοινωνιών
στην ελληνική οικονομία και αναπτυξιακά
σενάρια

Σημαντική συνεισφορά του κλάδου στο ΑΕΠ, στην απασχόληση και στα δημόσια έσοδα

Επίδραση στο ΑΕΠ από λειτουργία και επενδύσεις κλάδου κινητών επικοινωνιών, 2018

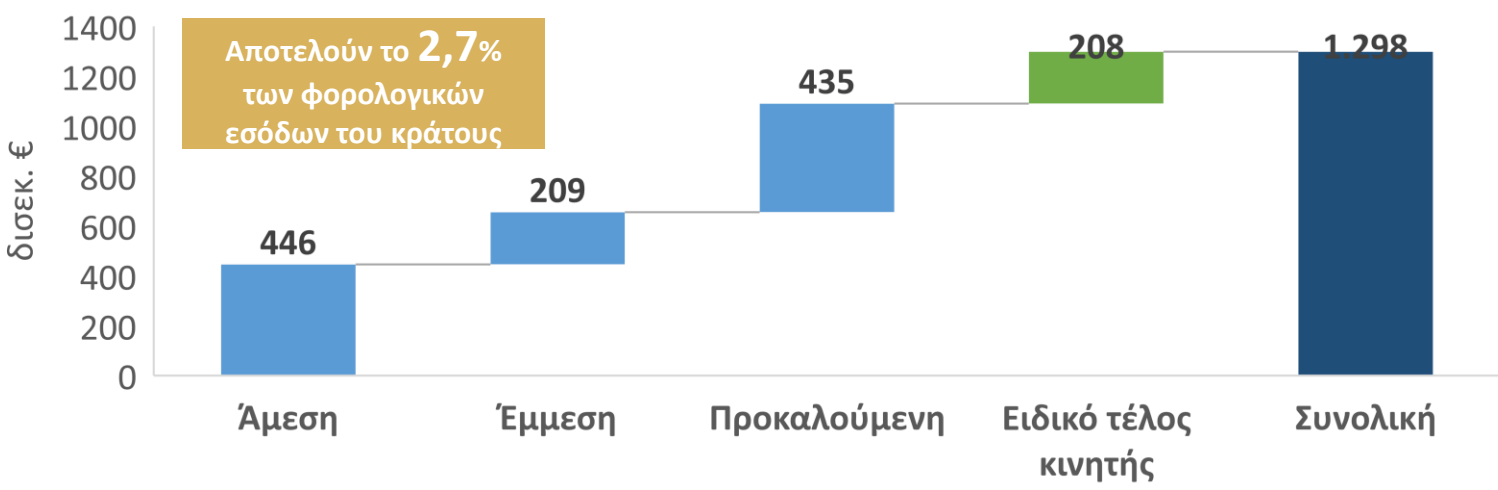

Επίδραση στην απασχόληση από λειτουργία και επενδύσεις κλάδου, 2018

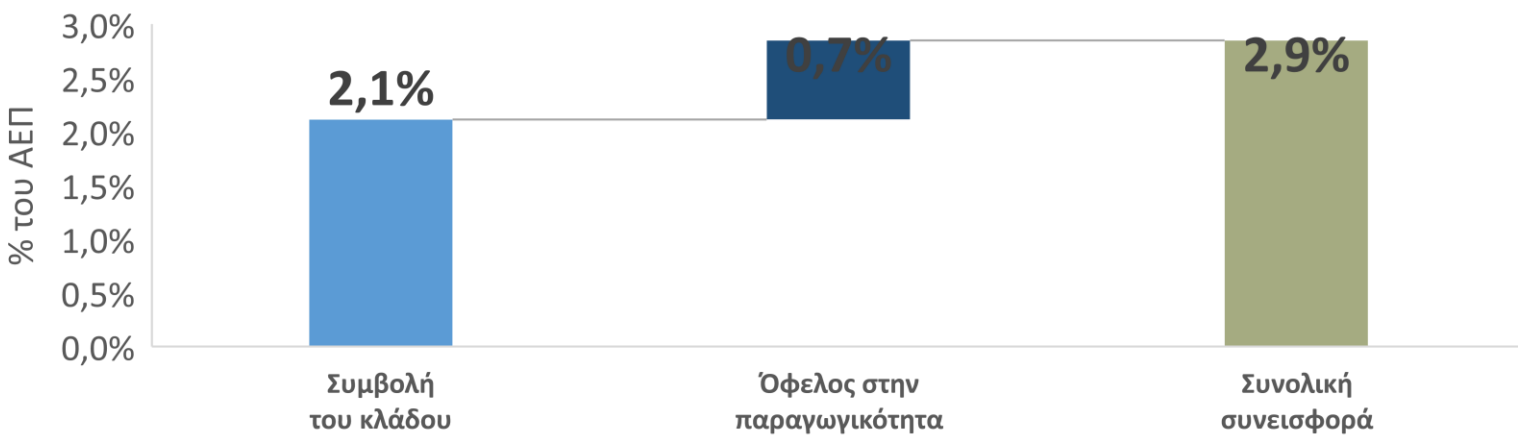

Σημαντική συνεισφορά του κλάδου στο ΑΕΠ, στην απασχόληση και στα δημόσια έσοδα

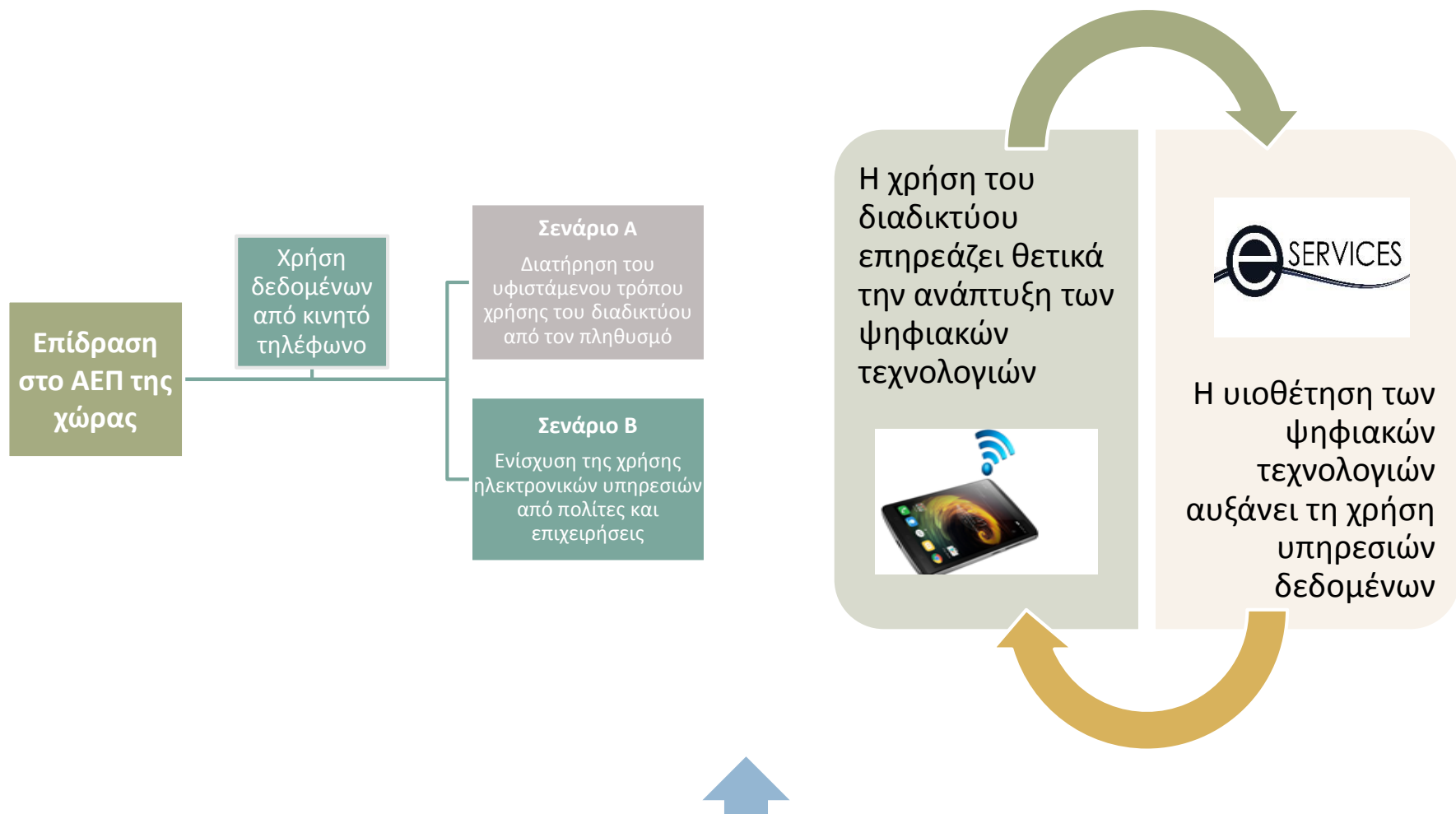
Επίδραση στα δημόσια έσοδα από τον κλάδο των κινητών επικοινωνιών, 2018

Συμβολή του κλάδου κινητών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη το όφελος στην παραγωγικότητα, 2018

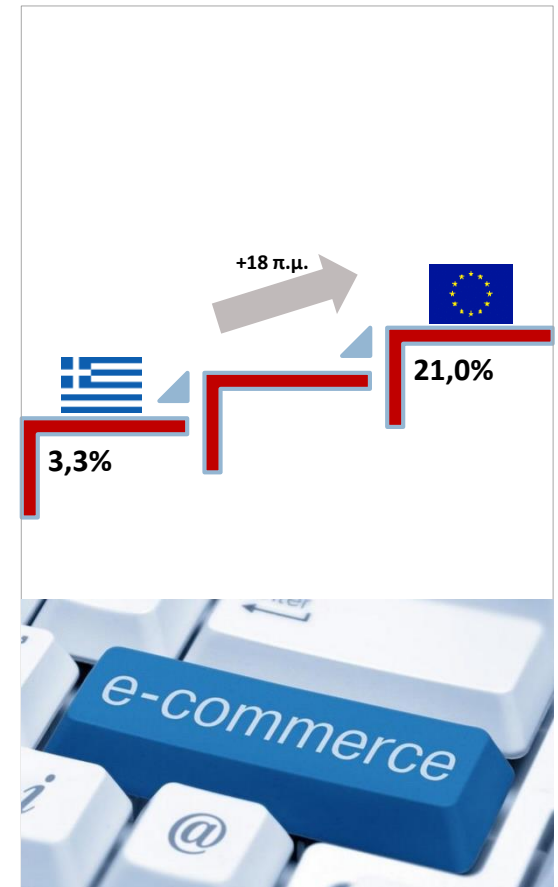
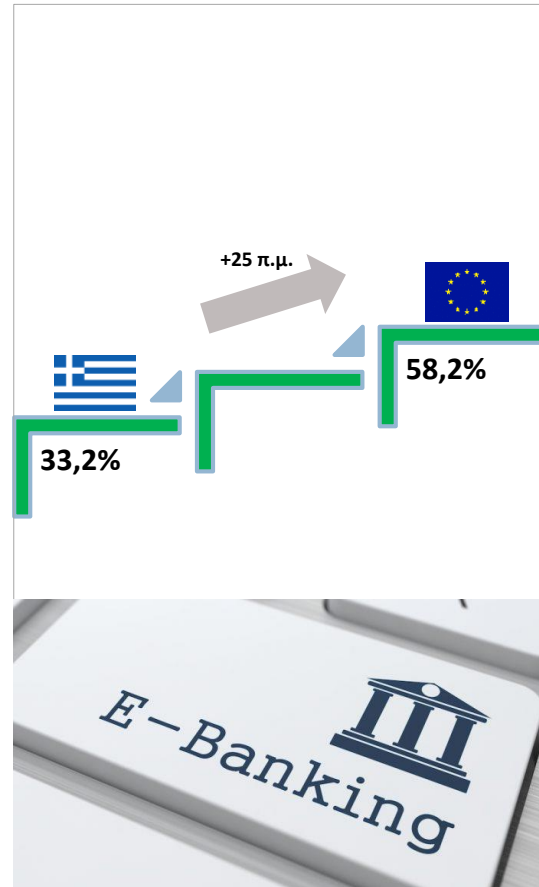
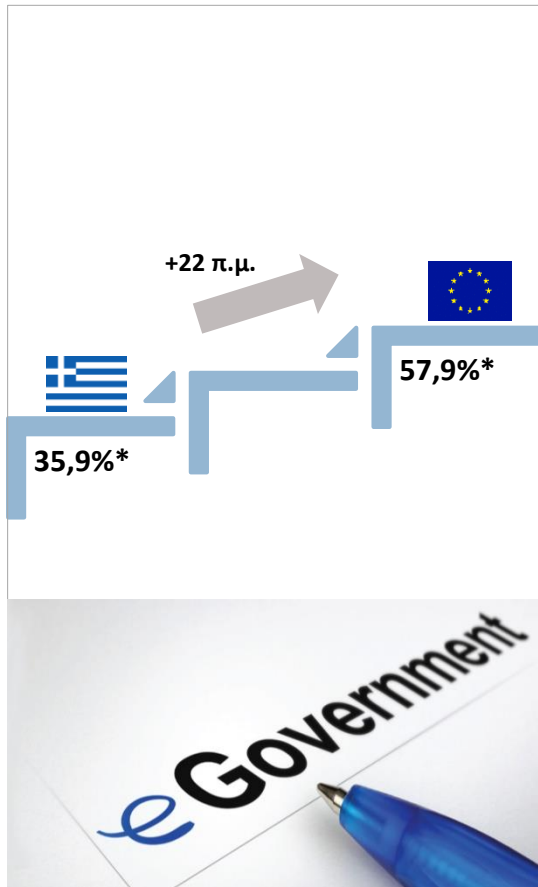
Αναπτυξιακά σενάρια με βάση την αυξανόμενη χρήση δεδομένων μέσω κινητών επικοινωνιών στην περίπτωση της Ελλάδας

Η υπηρεσία δεδομένων μέσω κινητών επικοινωνιών αποτελεί πλέον σημαντική πηγή εσόδων για τις εταιρίες κινητής διεθνώς, δίνοντας ταυτόχρονα στους χρήστες τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν εφαρμογές που διευκολύνουν την καθημερινότητά τους

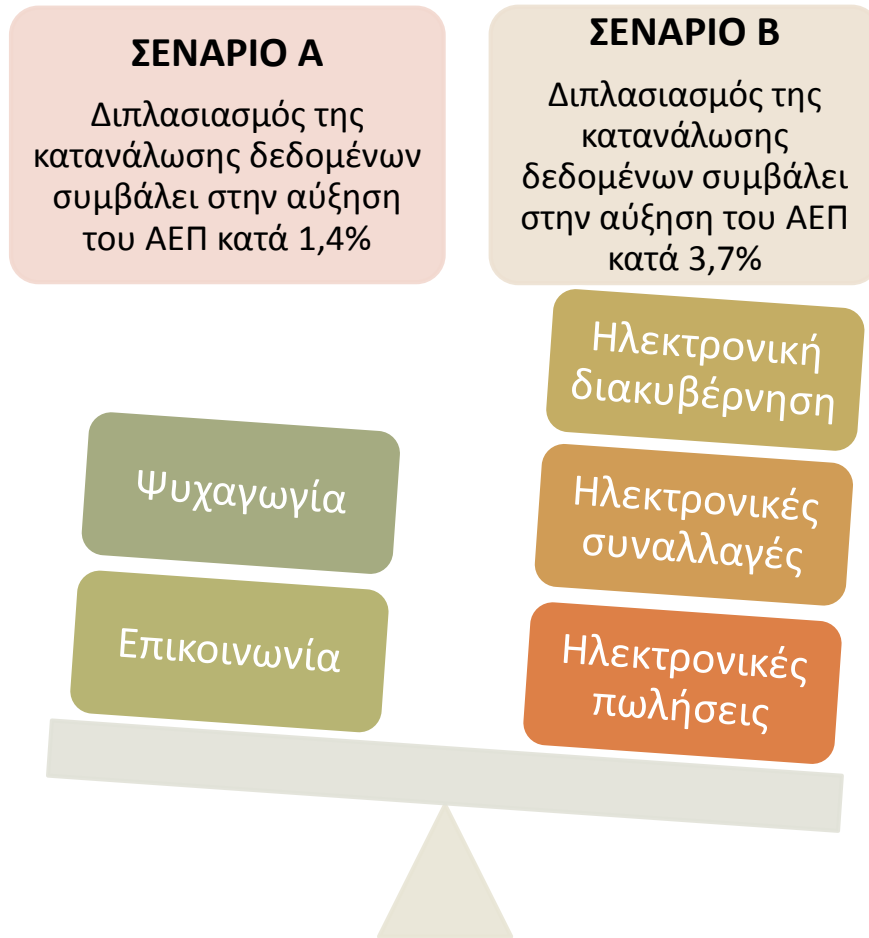
Αύξηση e-government, e-banking και e-commerce στον ευρωπαϊκό μέσο όρο σε συνδυασμό με αύξηση της χρήσης δεδομένων μέσω κινητού

Τιμές των δεικτών DESI για τις κατηγορίες e-government, e-banking και e-commerce για την Ελλάδα και την ΕΕ-28, 2018

Εξετάζεται η επίδραση της χρήσης δεδομένων στο ΑΕΠ δεδομένου ότι η Ελλάδα λαμβάνει τιμές αντίστοιχες του ευρωπαϊκού μέσου όρου στους συγκεκριμένους υποδείκτες DESI

Η χρήση δεδομένων από κινητές επικοινωνίες επιδρά θετικά στην οικονομική δραστηριότητα

- **Σενάριο Α:** Το όφελος στην ελληνική οικονομία, σε όρους ΑΕΠ, από διπλασιασμό της κατανάλωσης mobile data με τον υφιστάμενο τρόπο χρήσης του διαδικτύου μπορεί να φτάσει και τα **€2,6 δισεκ.**
- **Σενάριο Β:** Το όφελος είναι αρκετά υψηλότερο (**+6,8 δισεκ.**) στην περίπτωση όπου ο διπλασιασμός της χρήσης mobile data στην Ελλάδα τροφοδοτείται από την αυξημένη χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (e-gov, e-banking, e-commerce)

Ο κλάδος κινητών επικοινωνιών αποτελεί σημαντικό μοχλό οικονομικής ανάπτυξης

Εμμένει το ψηφιακό χάσμα πάρα την άμβλυση που καταγράφεται τα τελευταία χρόνια

- Καλοί ρυθμοί ανόδου αλλά υστέρηση σε σχέση με τις άλλες χώρες-μέλη της ΕΕ
- Διαφορές και στα ποιοτικά χαρακτηριστικά (π.χ. λόγοι χρήσης διαδικτύου) μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ
- Οι εταιρίες κινητής τηλεφωνίας έχουν επενδύσει σε σύγχρονες υποδομές και καινοτόμες τεχνολογίες

Η ανάπτυξη του δικτύου 5^{ης} γενιάς προσφέρει αναπτυξιακές ευκαιρίες για τη χώρα

- Μπορεί να συμβάλλει στον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας
- Αύξηση της κίνησης δεδομένων σε συνδυασμό με ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών από πολίτες και επιχειρήσεις αναμένεται να συνεισφέρει στο ΑΕΠ και στα δημόσια έσοδα

Οι δραστηριότητες του κλάδου έχουν αξιοσημείωτη συμβολή στην ελληνική οικονομία

- Σε όρους ΑΕΠ, η συμβολή εκτιμάται σε €3,9 δισεκ. το 2018 (ή 2,1% του ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας)
- Σε όρους απασχόλησης εκτιμάται στις 59 χιλ. θέσεις εργασίας το 2018

Προϋποθέσεις

- Ρυθμιστικό πλαίσιο / Φιλικό επενδυτικό περιβάλλον
- Ψηφιοποίηση υποδομών
- Κίνητρα για τη χρήση ψηφιακών υπηρεσιών
- Βελτίωση ψηφιακών δεξιοτήτων

Εμπόδια

- Διαδικασίες που δημιουργούν ασάφειες και οδηγούν σε καθυστερήσεις
- Η Ελλάδα υπολείπεται στη διείσδυση του διαδικτύου και στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών
- Η Ελλάδα κατέχει την υψηλότερη φορολογία για υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας στην ΕΕ

Σας ευχαριστώ πολύ

Για την επικοινωνία

Άγγελος Τσακανίκας

atsakanikas@iobe.gr